Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o účasti Evropské unie na zvýšení základního kapitálu Evropského investičního fondu

(COM(2014) 66 final – 2014/0034 (COD))

(2014/C 226/11)

Hlavní zpravodaj: **pan Michael SMYTH**

Dne 18. února 2014 se Rada a dne 24. února 2014 Evropský parlament, v souladu s čl. 173 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodly konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o účasti Evropské unie na zvýšení základního kapitálu Evropského investičního fondu

COM(2014) 66 final – 2014/0034 (COD).

Dne 25. února 2014 pověřilo předsednictvo Výboru specializovanou sekci Jednotný trh, výroba a spotřeba přípravou podkladů na toto téma.

Vzhledem k naléhavé povaze práce jmenoval Evropský hospodářský a sociální výbor na 497. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 25. a 26. března 2014 (jednání dne 25. března 2014), pana Smythe hlavním zpravodajem a přijal následující stanovisko 133 hlasy pro, 1 hlas byl proti a 3 členové se zdrželi hlasování.

1. **Úvod**

1.1 EHSV podporuje rekapitalizaci Evropského investičního fondu (EIF), jež má umožnit rozšíření jeho úlohy poskytovatele rizikového kapitálu rychle se rozvíjejícím a inovativním malým a středním podnikům.

1.2 Rozhodnutí zvýšit upsaný základní kapitál EIF až o 1,5 mld. EUR je výraznou vzpruhou pro investiční potenciál EIF. Vzhledem k tomu, že se nacházíme v době hospodářské krize a stagnace evropské ekonomiky, je na místě se otázat, zda toto zvýšení není příliš nízké.

1.3 Poslední průzkumy a údaje týkající se financování malých a středních podniků a bankovních úvěrů ukazují, že přístup k financování (jak k investicím, tak k provoznímu kapitálu) je nejnaléhavějším problémem, s nímž se malé a střední podniky potýkají. Růst bankovních úvěrů poskytovaných podnikům se v posledních třech měsících zpomalil. Specifickým polem působnosti EIF jsou inovační podniky a rychlý růst – neměl by se tento fond tedy rekapitalizovat ještě více, aby mohl být ještě užitečnější?

1.4 EHSV opakuje svoji výzvu k podstatné rekapitalizaci EIF, aby mohl plnit svoji původně navrženou úlohu, tj. evropského fondu rizikového kapitálu se specifickým posláním financovat technicky vyspělé začínající podniky.

1.5 EHSV navrhuje vyplacení 20 % čistého zisku jako dividend a jejich použití k pokrytí části nákladů na zvýšení základního kapitálu. EHSV podporuje úsilí o rovnováhu finančních a politických výnosů EIF a zapojení vhodných finančních institucí do zvýšení upsaného základního kapitálu EIF.

2. **Návrh**

2.1 Evropský investiční fond (EIF) plní dvě základní úlohy:

— poskytuje rizikový kapitál, aby se zvýšil jeho příliv do rychle se rozvíjejících a inovativních malých a středních podniků;

— poskytuje záruky a další nástroje na sdílení rizik, aby se zvýšila schopnost finančních institucí poskytovat úvěry malým a středním podnikům.

2.2 Fond využívá vlastní zdroje a v nadcházejících letech bude rovněž spravovat několik programů EU, např. Horizont 2020 a COSME. EIF hodlá zdvojnásobit svoji expozici v oblasti záruk a rizikového kapitálu, a proto je nutné zvýšit jeho základní kapitál. Majoritní podíl má v EIF v současnosti Evropská investiční banka (EIB) (62,1 %). Dalšími podílníky jsou Evropská unie (30 %) a 24 veřejných a soukromých finančních institucí (7,9 %).

2.3 Návrh spočívá ve zvýšení upsaného základního kapitálu z 3 mld. EUR na 4,5 mld. EUR, přičemž 20 % z této částky bude splaceno. V důsledku tohoto navýšení základního kapitálu se zvýší kapacita EIF na činnost v oblasti úvěrového posílení a v letech 2014 a 2015 bude možné poskytnout malým a středním podnikům úvěry ve výši 11 miliard EUR až 20 miliard EUR.

3. **Připomínky k návrhu**

3.1 Rekapitalizace EIF je na první pohled nepochybně pozitivní krok. Údaje ECB ukazují, že celkový objem úvěrů poskytnutých podnikům klesl ve všech třech měsících do ledna 2014. Poslední průzkum bankovních úvěrů ukázal, že přístup k financování je stále tím nejnaléhavějším problémem, jemuž čelí malé a střední podniky eurozóny, a to i přestože existují zeměpisné odlišnosti. Jako hlavní faktory ovlivňující potřebu vnějšího financování na straně malých a středních podniků byly uvedeny provozní kapitál a potřeba fixních investic. Rekapitalizace EIF některé z těchto problémů sice vyřeší, nicméně rozsah potřeby je obrovský.

3.2 EHSV vítá rekapitalizaci EIF. Poznamenává, že Evropská rada na svém prosincovém zasedání vyzvala Komisi a EIB, aby zvýšily kapitál EIF, a čeká na výsledek tohoto návrhu. Výbor ve svých předchozích stanoviscích vyjádřil obavy v souvislosti s úlohou EIF a nyní je opakuje ([1]).

3.3 Zvýšení základního kapitálu EIF přispěje k dosažení cíle, jímž je vytvoření dostatečné kapacity pro kapitálové investice k podpoře inovací, výzkumu a technologického rozvoje všech podniků v členských státech. EHSV doporučuje, aby k dosažení tohoto cíle při co nejnižších rozpočtových výdajích bylo na valné hromadě EIF v roce 2014 rozhodnuto o vyplacení 20 % čistého zisku jako dividend. EHSV se domnívá, že bude prospěšné, budou-li roční dividendy, které mají být přijaty v letech 2014–2017 za podíl Unie v tomto fondu, považovány za vnější účelově vázané příjmy a použity na pokrytí části nákladů spojených se zvýšením základního kapitálu. EHSV podporuje úsilí o rovnováhu finančních a politických výnosů EIF a snahu o úplné zachování třístranné struktury EIF. Vyzývá v této souvislosti, aby se zapojilo více podobně smýšlejících institucí jako noví akcionáři z řad finančních institucí.

3.4 V původním návrhu EIF z roku 1993 bylo doporučeno, aby EIF podporoval podniky nejen prostřednictvím kapitálových záruk a úvěrů, ale rovněž zřízením evropského fondu rizikového kapitálu s prostředky ve výši až 60 mld. EUR. Účelem byla kompenzace nedostatku soukromého rizikového kapitálu v Evropě oproti Severní Americe a snížení závislosti na půjčkách s pevnou úrokovou sazbou, jež znevýhodňují nové podniky a podniky v raných fázích. Když však byl EIF v roce 1994 zřízen, byla jeho úloha v oblasti rizikového kapitálu jaksi zastíněna úlohou v oblasti záruk za úvěry.

3.5 EHSV se domnívá, že EIF by měl mít širší působnost v oblasti rizikového kapitálu, jak bylo původně plánováno.

V Bruselu dne 25. března 2014

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Henri MALOSSE

([1]) Úř. věst. C 143, 22.5.2012, s. 10.